

Тематична рубрика: **Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами діяльності)**

УДК 65.012.7:658.153

Назаренко І.М.

д.е.н., доцент, професор кафедри економічного контролю та аудиту
Сумський національний аграрний університет

**ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ МОНЕТАРНИХ (ЗМІШАНИХ) АКТИВІВ
ПІДПРИЄМСТВА**

**FEATURES OF THE MONETARY (MIXED) ASSETS AUDIT OF AN
ENTERPRISE**

Наукова стаття присвячена дослідженню особливостей аудиторської перевірки монетарних (змішаних) активів. Доведено, що монетарні активи відіграють важливу функціональну місію в фінансово-господарській діяльності підприємства. Встановлено, що першорядного значення набуває питання удосконалення підходів до організації фінансового менеджменту з акцентуванням уваги на монетарній компоненті активів суб'єктів бізнесу, практична імплементація яких забезпечить чітке ідентифікування управлінських ініціатив тактичних та стратегічних напрямів з урахуванням викликів ринкової економіки. Відповідно, конфігурація інформаційної бази фінансового менеджменту повинна базуватися на фінансовій інформації, підтвердженій незалежним аудитором. Аудиторська перевірка забезпечить менеджмент достовірним інформаційним ресурсом, який створить платформу для аналізу показників використання монетарних активів (в т.ч. змішаних), результативних показників, моделювання перспективних стратегій управління даною складовою активів, розвитку суб'єкта підприємництва, закладе підґрунтя для створення, примноження та збагачення нових можливостей управлінського процесу.

Ключові слова: аудит, аудиторські докази, звіт аудитора, змішані монетарні активи, монетарні активи, планування, стратегія.

Научная статья посвящена исследованию особенностей аудиторской проверки монетарных (смешанных) активов. Доказано, что монетарные активы играют важную функциональную миссию в финансово-хозяйственной деятельности предприятия. Установлено, что первостепенное значение приобретает вопрос совершенствования подходов к организации финансового менеджмента с акцентированием внимания на монетарной компоненте активов субъектов бизнеса, практическая имплементация которых обеспечит четкую идентификацию управленческих инициатив тактических и стратегических направлений с учетом вызовов рыночной экономики. Соответственно, конфигурация информационной базы финансового менеджмента должна основываться на финансовой информации, подтвержденной независимым аудитором. Аудиторская проверка обеспечит менеджмент достоверным информационным ресурсом, который создаст платформу для анализа показателей использования монетарных активов (в т.ч. смешанных), результативных показателей, моделирование перспективных стратегий управления данной составляющей активов, развития субъекта предпринимательства, заложит основу для создания, приумножения и обогащения новых возможностей управленческого процесса.

Ключевые слова: аудит, аудиторские доказательства, отчет аудитора, смешанные монетарные активы, монетарные активы, планирование, стратегия.

The article deals with the features of the monetary (mixed) assets audit. Monetary assets are proved to fulfill an important functional mission in the financial and business activities of an enterprise. The priority is given to the issue of improving the approaches to the organization of financial management. A

monetary component of business entities' assets is emphasized. Practical implementation of the above-mentioned approaches will ensure a clear identification of tactical and strategic managerial initiatives, considering the challenges of the market economy. Thus, the configuration of the financial management information base should be grounded on the financial information verified by an independent auditor. The audit will provide the management with a reliable information resource to create a platform for analyzing the indicators of the monetary assets use (including mixed assets), indicators of the performance, modeling perspective strategies for managing the assets' component, developing the subject of entrepreneurship, laying the ground for creating, multiplying and enriching the managerial process opportunities.

Key words: audit, audit proofs, auditor's report, mixed monetary assets, monetary assets, planning, strategy.

Постановка проблеми. Діяльність підприємств в сучасних ринкових умовах характеризується певною нестабільністю, складністю, турбулентністю, активізацією інтеграційних процесів. Так, економічний вимір результатів діяльності суб'єктів бізнесу дає можливість виокремити тенденції щодо зростання кількості збиткових підприємств, зниження їх платоспроможності, ділової активності, концентрації латентних ризиків внутрішнього та зовнішнього середовища. У результаті, зменшується мобільність грошових коштів підприємства, зростає розмір дебіторської заборгованості, збільшується залежність від зовнішніх фінансових ресурсів, що, в загальній сукупності, здійснює деструктивний вплив на рівень економічної безпеки та вартість бізнесу.

Зростання вартості підприємства – це основний критерій успішності його функціонування. Домінуючим принципом концепції, орієнтованої на вартість, є те, що прийнятним показником, який дозволяє реально оцінити діяльність суб'єкта господарювання, є потік грошових коштів, який генерується суб'єктом господарювання [3]. Відповідно, монетарні активи

підприємства (в т.ч. змішані) в прикладному аспекті відіграють важливу місію в процесі оцінки, розрахунку вартісних фінансових індикаторів та визначенні пріоритетних інструментів діагностики вартості бізнесу.

Отже, першорядного значення набуває питання удосконалення підходів до організації фінансового менеджменту, з акцентуванням уваги на монетарній компоненті активів суб'єктів бізнесу, практична імплементація яких забезпечить чітке ідентифікування управлінських ініціатив тактичних та стратегічних напрямів, які базуватимуться на врахуванні особливостей функціонування підприємств з урахуванням викликів ринкової економіки. Для того, щоб результати фінансового менеджменту мали інформаційну цінність, інформаційне забезпечення повинне базуватися на достовірній інформації, що відповідатиме сукупності вимог, які задовольняють інформаційні потреби різних категорій внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів.

Акцентуючи увагу на інформаційній платформі процесу управління монетарними активами (в т.ч. змішаними) доцільно наголосити, що бухгалтерський облік та фінансова звітність створюють основу для окреслення та практичної імплементації аксіологічних завдань різних ієрархічних рівнів менеджменту підприємства.

В умовах сьогодення існує значна кількість факторів (трансформація структурної побудови форм фінансової звітності, реформування бухгалтерського обліку у відповідності до міжнародних вимог, неузгодженість положень НП(С)БО, П(С)БО та МСБО, МСФЗ, фальсифікація показників фінансової звітності, низький рівень професійної компетенції деяких облікових фахівців), які, в загальній сукупності, здійснюють негативний вплив на достовірність фінансових показників, знижують якісні характеристики визначення корисності інформації та прийняття ефективних управлінських рішень.

Відтак, в контурі даної проблеми, актуалізується питання застосування достовірного інформаційного ресурсу в менеджменті. Останнє підвищує

необхідність вирішення нагальної потреби, спрямованої на застосування в практичному аспекті аудиту в якості дієвого інструменту фінансового менеджменту.

Справедливою є думка Н. М. Проскуріної, що у більшості розвинених країнах світу аудит є невід'ємним інструментом забезпечення прозорості та цивілізованості економічних відносин. Оскільки аудит спирається на довіру зацікавлених осіб до професіоналізму аудиторів [7, С. 53].

Відповідно, враховуючи важливу функціональну місію монетарних активів (в т.ч. змішаних) в фінансово-господарській діяльності підприємства, вважаємо, що конфігурація інформаційної бази фінансового менеджменту повинна базуватися на фінансовій інформації, підтвердженій незалежним аудитором. Тобто, аудит надасть інформаційний ресурс, який створить конститутивний базис для аналізу показників використання монетарних активів (в т.ч. змішаних), результативних показників, моделювання перспективних стратегій управління даною складовою активів, розвитку суб'єкта підприємництва, закладе підґрунтя для створення, примноження та збагачення нових можливостей управлінського процесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню питань теоретико-методичних та практичних аспектів аудиторської діяльності, аудиторської перевірки окремих складових компонентів монетарних та змішаних активів присвятили свої наукові праці Ф. Ф. Бутинець, Т. О. Каменська, М. Д. Корінько, Н. М. Проскуріна, О. Ю. Редько, Д. С. Сушко, О. В. Царенко та ін.

Враховуючи цінність робіт зазначених авторів, доцільно наголосити, що питання аудиту монетарних активів (в т.ч. змішаних) є надзвичайно актуальним і потребує подальших наукових досліджень.

Постановка завдання. Метою написання наукової статті є теоретичне обґрунтування стратегії аудиту монетарних активів (в т.ч. змішаних), яка базуватиметься на застосуванні прийомів, методів, аудиторських процедур, імплементація якої в практичному аспекті дозволять достовірно оцінити

систему внутрішнього контролю, здійснити діагностику ефективності використання даної компоненти майна, фінансових результатів підприємства, чітко ідентифікувати ймовірні ризики, попередити зловживання (фальсифікацію) та сформувати достовірне інформаційно-аналітичне забезпечення для окреслення стратегічних управлінських заходів.

Виклад основного матеріалу. Для чіткого визначення контурів процесу аудиторської перевірки монетарних активів (в т.ч. змішаних) потрібно провести термінологічне упорядкування дефініцій «монетарні активи», «змішані монетарні активи» та ідентифікувати їх складові.

У відповідності до вимог П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів», монетарні статті – статті балансу про грошові кошти, а також про такі активи й зобов'язання, які будуть отримані або сплачені у фіксованій (або визначеній) сумі грошей або їх еквівалентів [5].

Змішані монетарні активи – активи, які залежно від сутності господарської операції та умов договору можуть належати як до монетарних, так і до немонетарних. Основними складовими змішаних монетарних активів є: дебіторська заборгованість, довгострокові та поточні фінансові інвестиції, векселі одержані, але тільки ті, що будуть погашатися в грошовій формі [1, С. 87].

Враховуючи інтерпретацію представлених дефініцій, доцільно наголосити, що аудит повинен бути сфокусований на дослідженні значної частки активів підприємства, а стратегія передбачатиме гармонійну єдність послідовних дій аудитора, застосування сукупності різноаспектних прийомів, методів, аудиторських процедур.

Згідно МСА 300 «Планування аудиту фінансової звітності», стратегія аудиту монетарних активів (в т.ч. змішаних) має встановлювати обсяг, час і напрям аудиту, а також бути спрямована на розробку плану аудиту.

Відповідно, визначаючи стратегію аудиту монетарних активів, аудитор повинен:

- виявити характеристики завдання, які визначатимуть його обсяг;

- встановити звітні цілі завдання для планування часу аудиту та характеру необхідного повідомлення інформації;
- розглянути чинники, які з погляду професійного судження аудитора є важливими для спрямування зусиль команди із завдання;
- розглянути результати діяльності, що передує завданню, та, якщо це застосовно, чи є належними знання суб'єкта господарювання за результатами виконання інших завдань партнером із завдання;
- уточнити характер, час та обсяг ресурсів, необхідних для виконання завдання [2, С. 278].

Виходячи з означуваного, доцільно зазначити, що важливим моментом в моделюванні стратегії аудиту монетарних активів (в т.ч. змішаних) є визначення мети та ідентифікація взаємопов'язаних пріоритетних завдань аудиторського дослідження.

Враховуючи вимоги МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту згідно до Міжнародних стандартів аудиту» [2, С. 96], відповідно, мета аудиторського дослідження монетарних активів (в т.ч. змішаних) полягає в отриманні аудитором обґрунтованої впевненості в правильному відображенні в фінансовій звітності інформації про монетарні (змішані) активи та отриманні впевненості, що фінансова звітність (зокрема форми, які відображають статті монетарних (змішаних) активів) складена у відповідності до концептуальної основи фінансування, не містить суттєвого викривлення та повідомленні даної інформації, узагальненої в відповідному розділі Звіту аудитора, замовнику аудиту.

Мета аудиту повинна бути реалізована через виконання взаємопов'язаних завдань, ідентифікувати які потрібно наступним чином:

- перевірка правильності розмежування активів на монетарні (в т.ч. змішані) та немонетарні;
- перевірка дотримання підприємством вимог облікової політики (в т.ч. з питань організації облікового процесу монетарних (змішаних) активів);

- перевірка дотримання положень нормативно-правових документів, які регламентують організацію обліку монетарних активів (в т.ч. змішаних);
- перевірка дотримання вимог щодо зберігання в касі підприємства монетарних активів (грошових коштів);
- перевірка правильності ведення первинного, аналітичного, синтетичного обліку монетарних активів (в т.ч. змішаних) та дотримання графіку документообігу;
- ознайомлення з матеріалами інвентаризації монетарних (в т.ч. змішаних) активів;
- перевірка реальності змішаних монетарних активів, які відображені у фінансовій звітності;
- перевірка правильності списання безнадійних монетарних активів;
- перевірка правильності відображення монетарних активів (в т.ч. змішаних) у ф. 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», ф. 3 «Звіт про рух грошових коштів», ф. 5 «Примітки до річної фінансової звітності»;
- арифметична перевірка правильності включення монетарних активів (в т.ч. змішаних) до підсумку відповідних розділів форм фінансової звітності;
- перевірка взаємоузгодженості показників монетарних активів (в т.ч. змішаних) у відповідних формах фінансової звітності підприємства.

У даному контексті доцільно наголосити, що інформаційне забезпечення аудиту повинне бути представлено сукупністю джерел, а саме: первинні документи (прибуткові і видаткові касові ордери, виписки банку, розрахунково-платіжні відомості, договір купівлі-продажу, договір оренди, рахунки-фактури, податкові накладні, товарно-транспортні накладні та ін.); реєстри аналітичного та синтетичного обліку; фінансова звітність (ф. 1. «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»; ф. 2. «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)»; ф. 3 «Звіт про рух грошових коштів»;

ф. 5 «Примітки до річної фінансової звітності»); Акти інвентаризації; Акти про результати інвентаризації наявних коштів; Акти про перевірку дотримання порядку ведення операцій з готівкою; Облікова політика підприємства та ін.

Поглиблений критичний аналіз представленого інформаційного забезпечення, дозволяє констатувати, що в результаті проведення трансформаційних процесів відносно структурної побудови форм фінансової звітності з'явилася значна кількість недоліків; інформація, представлена в формах фінансової звітності, стала більш завуальованою, що, в сукупності, здійснює негативний вплив. Так, до основних недоліків бухгалтерського обліку та форм фінансової звітності, які знижують аналітичність інформації в процесі аудиту монетарних активів (в т. ч. змішаних), доцільно віднести:

- відсутність в ф. 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» статті «Резерв сумнівних боргів»;

- ф. 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» не забезпечує управлінський персонал інформацією про фактичний розмір дебіторської заборгованості, оскільки в даному інформаційному ресурсі відображається чиста реалізаційна вартість дебіторської заборгованості при одночасній відсутності суми нарахованого резерву сумнівних боргів;

- відсутність розмежування дебіторської заборгованості, відображеної у ф. 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» та ф. 5 «Примітки до річної фінансової звітності», на монетарну та немонетарну;

- показники фінансової звітності відображають інформацію про монетарні активи (в т.ч. змішані) за попередній період, а для об'єктивної оцінки потрібна оперативна інформація в режимі реального часу [4, С. 179].

Доцільно також врахувати, що можуть мати місце викривлення фінансової звітності, які проявляється в завищенні виручки шляхом відображення виручки без урахування знижок, податків, відображення виручки від фіктивних продаж, відображення майбутніх продаж у поточному періоді тощо; зниження витрат, і, відповідно, завищення прибутку шляхом

неправомірної капіталізації витрат або відображення витрат не в тому періоді, в якому вони фактично були здійснені; некоректна оцінка активів чи зобов'язань, що може призвести до викривлення фінансових результатів, шляхом маніпулювання резервами, відображення на балансі активів, які необхідно списати; маніпулювання правилами бухгалтерського обліку та неповне розкриття інформації у Примітках до фінансових звітів [8, С. 18].

Нормативно-правовими документами, положення яких повинні бути обов'язково враховані в процесі аудиторського дослідження монетарних активів (в т.ч. змішаних), виступають:

- нормативно-правові документи, які регламентують організацію облікового процесу монетарних активів (в т.ч. змішаних): Концептуальна основа фінансової звітності; Цивільний кодекс України; Господарський кодекс України; Податковий кодекс України; Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»; МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів»; МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів»; МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції»; НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»; П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів»; П(С)БО 22 «Вплив інфляції»; Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності; Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань; Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки; Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства та ін.;

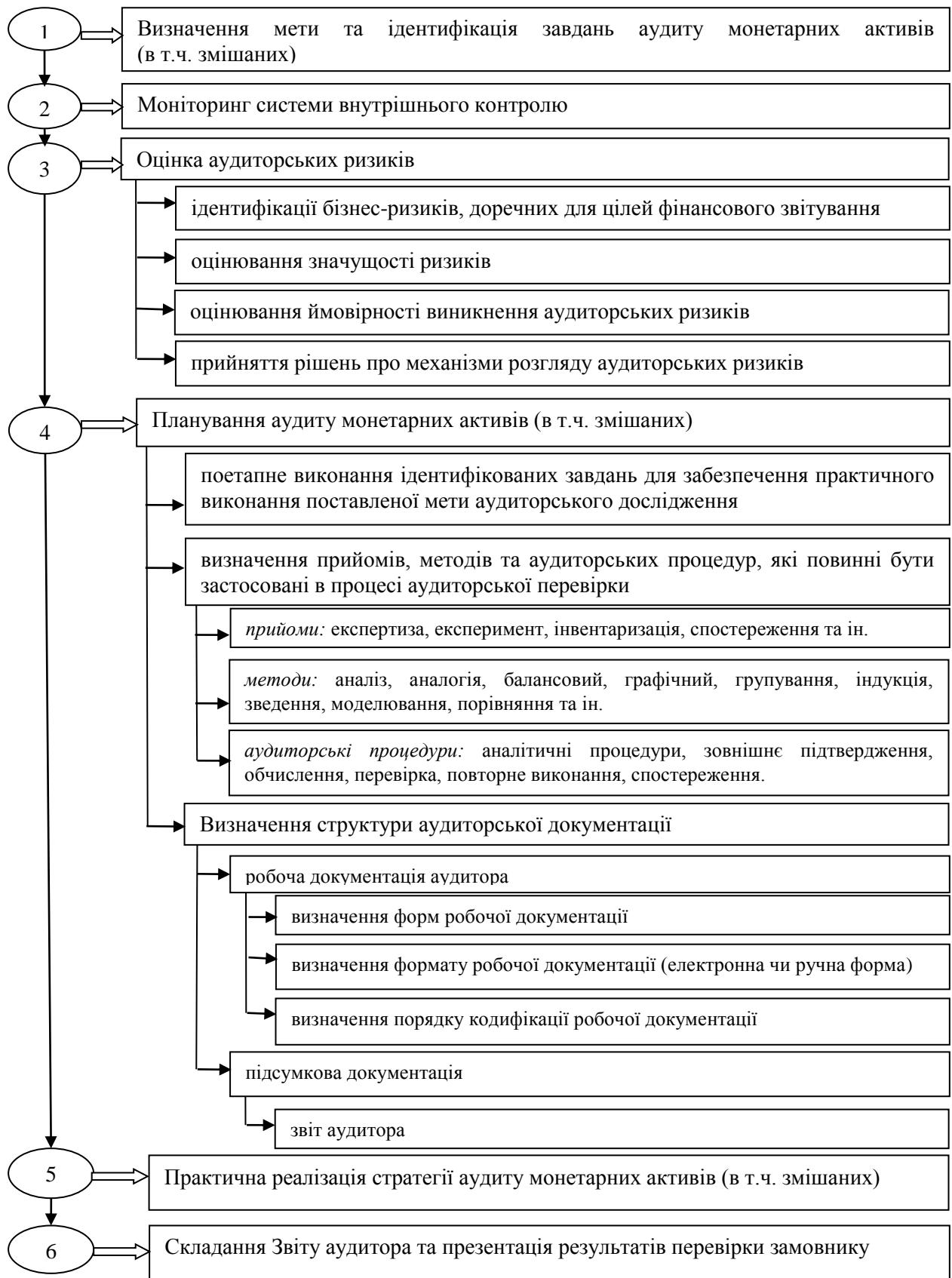
- нормативно-правові документи, які визначають правову основу аудиторської діяльності в Україні, основні вимоги щодо планування, здійснення та документального оформлення аудиторської перевірки: Закон України «Про аудиторську діяльність»; Міжнародні стандарти аудиту (МСА 210 «Узгодження умов завдань з аудиту», МСА 220 «Контроль якості аудиту фінансової звітності», МСА 230 «Аудиторська документація», МСА 240 «Відповідальність аудитора, що стосується шахрайства, при аудиті

фінансової звітності», МСА 260 «Повідомлення інформації тим, кого наділено найвищими повноваженнями», МСА 315 (переглянутий) «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища», МСА 300 «Планування аудиту фінансових звітів», МСА 330 «Аудиторські процедури відповідно до оцінених ризиків», МСА 500 «Аудиторські докази», МСА 501 «Аудиторські докази – особливі положення щодо відібраних елементів», МСА 520 «Аналітичні процедури», МСА 530 «Аудиторська вибірка», МСА 550 «Пов'язані сторони», МСА 570 «Безперервність діяльності», МСА 700 «Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності», МСА 705 «Модифікації думки у звіті незалежного аудитора», МСА 706 «Пояснювальні параграфи та параграфи з інших питань у звіті незалежного аудитора» та ін.).

Складність і багатогранність аудиторського дослідження монетарних активів (в т.ч. змішаних) актуалізує необхідність такого моделювання стратегії, репрезентація якої забезпечить комплексну взаємодію найбільш ефективних методів, прийомів, аудиторських процедур, імплементація яких, в прикладному аспекті, створить платформу для ідентифікації негативних чинників, загроз, виявленню шахрайства, що, в загальній сукупності, забезпечить прийняття, реалізацію ефективних стратегічних ініціатив, спрямованих на розвиток підприємства, зростання його вартості та ліквідацію виявленого кола проблем.

На рис. 1 представлено етапізацію стратегії аудиту монетарних активів (в т.ч. змішаних).

Важливе місце в низці представлених етапів посідає процес планування, від якого залежить достовірність, якість та обсяг отриманих аудиторських доказів.

Рис. 1. Етапізація стратегії аудиту монетарних активів (в т.ч. змішаних)

*Джерело: складено автором.

Враховуючи положення МСА 501 «Аудиторські докази – особливі положення, щодо відібраних елементів», цілями аудитора є отримання прийнятних аудиторських доказів у достатньому обсязі щодо: наявності та стану запасів (в т.ч. монетарних (змішаних) активів); повноти інформації по судових справах і претензіях, що стосуються суб'єкта господарювання; подання і розкриття інформації за сегментами відповідно до застосованої концептуальної основи фінансового звітування.

Аудиторські докази необхідні для обґрунтування думки та звіту аудитора. За своїм характером докази є такими, що дають результат у сукупності і отримуються в основному за допомогою аудиторських процедур, які виконуються в процесі аудиту [2, С. 430].

Визначальною умовою отримання достатніх та прийнятних аудиторських доказів є розробка плану аудиторської перевірки, який ґрунтуватиметься на стратегії аудиту монетарних активів (в т.ч. змішаних).

Згідно МСА 300 «Планування аудиту фінансової звітності», план аудиту має бути більш детальним, ніж загальна стратегія аудиту, оскільки він включає характер, час та обсяг аудиторських процедур, які будуть виконувати члени команди із завдання [2, С. 283].

Виходячи з означуваного, план аудиту монетарних активів (в т.ч. змішаних) повинен бути спрямований на вирішення питань в наступних напрямках дослідження:

- 1) ідентифікація наявних монетарних активів (в т.ч. змішаних) підприємства;
- 2) встановлення правильності організації облікового процесу монетарних активів (в т.ч. змішаних);
- 3) оцінка дотримання вимог нормативно-правових документів (в т.ч. внутрішніх);
- 4) вивчення матеріалів інвентаризації монетарних активів (в т.ч. змішаних);

5) встановлення доцільності, правомірності включення (списання) змішаних монетарних активів в звітність підприємства;

6) діагностика ліквідності, ділової активності, загального грошового потоку, в розрізі видів діяльності, рентабельності грошових потоків та ін.;

7) оцінка здатності суб'єкта господарювання продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Згідно МСА 570 «Безперервність діяльності» у разі виявлення подій або умов, що можуть поставити під значний сумнів здатність суб'єкта господарювання продовжувати свою діяльність на безперервній основі, аудитор повинен виконати додаткові аудиторські процедури. Тобто, якщо суб'єкт господарювання склав прогноз руху грошових коштів та аналіз прогнозу є значущим чинником при розгляді майбутнього результату подій або умов в оцінці планів управлінського персоналу щодо майбутніх дій, потрібно:

- оцінити надійність даних, що лежать в основі складання прогнозу;
- визначити, чи є належним підтвердження припущень, що лежать в основі прогнозу;
- розглянути, чи стали доступними будь-які додаткові факти або інформація після дати оцінки управлінського персоналу;
- надіслати запит про письмові запевнення до управлінського персоналу і, де це доречно, до тих, кого наділено найвищими повноваженнями, стосовно їхніх планів щодо майбутніх дій, здійсненності цих планів [2, С. 578-595].

8) Встановлення взаємоузгодженості показників монетарних активів (в т.ч. змішаних) в формах річної фінансової звітності.

В табл. 1 представлено взаємоузгодженість показників ф. 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» з відповідними показниками ф. 3 «Звіт про рух грошових коштів», ф. 5 «Примітки до річної фінансової звітності».

Таблиця 1

Взаємоузгодженість показників монетарних активів (в т.ч. змішаних) у формах фінансової звітності підприємства

Види монетарних активів	Показники ф. 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»	Порівнювальні показники	
		Показники	Форма звітності
Монетарні активи	Рядок 1165, графи 3 і 4	Рядок 3415, графа 3	Ф. 3 «Звіт про рух грошових коштів» за прямим методом
	Рядок 1165, графа 3	Рядок 3405, графа 3	
	Форма № 1, за аналогічний період попереднього року, рядок 1165, графа 3 (якщо у звітному році не встановлено помилок за минулі роки)	Рядок 3405, графа 4	
	Рядок 1165, графа 4	Рядок 3415, графа 3	
	Форма № 1, за аналогічний період попереднього року, рядок 1165, графа 4 (якщо у звітному році не встановлено помилок за минулі роки)	Рядок 3415, графа 4	
	Рядок 1165, графа 3	Рядок 3405, графа 3	
	Рядок 1165, графа 4	Рядок 3415, графа 3	Ф. 3 «Звіт про рух грошових коштів» за непрямым методом
Рядок 1165, графа 4	Рядок 690, графа 3	Ф. 5 «Примітки до річної фінансової звітності»	
Змішані монетарні активи	Рядок 1030, графа 4	Сума рядків 350-370, графа 4	Ф. 5 «Примітки до річної фінансової звітності»
	Рядок 1035, графа 4	Сума рядків 380-410, графа 4	
	Рядок 1160, графа 4	Рядок 420, графа 5	
	Рядок 1035, графа 4	Сума рядків 421 - 423	
	Рядок 1160, графа 4	Сума рядків 424 - 426	
	Рядок 1125, графа 4	Рядок 940, графа 3	

*Джерело: складено за матеріалами [6].

Застосування чітко змодельованої стратегії аудиту монетарних активів (в т.ч. змішаних), структурованого плану і програми перевірки дозволять якісно провести аудит, виявити статті монетарних активів (в т.ч. змішаних), які мають підвищений ризик викривлення, шахрайства, отримати аудиторські докази в достатній кількості та відобразити достовірну інформацію про дану складову активів у підсумковій документації.

Висновки. Монетарні активи (в т.ч. змішані) відіграють вагоме значення в оцінці ефективності використання фінансових ресурсів

підприємства, вартості бізнесу. Вихідною умовою прийняття та реалізації дієвих управлінських ініціатив виступає достовірне інформаційне забезпечення. Відповідно, застосування аудиту в якості інструменту фінансового менеджменту є необхідним. У даному контексті актуальності набуває моделювання стратегії аудиту монетарних активів (в т.ч. змішаних), конструкція якої передбачає узгоджену алгоритмізацію етапів дослідження з подальшою деталізацією завдань у плані та програмі, що, в практичному аспекті, забезпечує управлінський процес достовірним інформаційним ресурсом, який сприятиме підвищенню аргументованості управлінських рішень.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Герасимович А. М. Економічна сутність господарських операцій як основа облікового розмежування монетарних і немонетарних активів / А. М. Герасимович // Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. – 2015. – № 3. – С. 86 – 91.
2. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду іншого надання впевненості та супутніх послуг. Видання 2015 року. Ч. 1. [Електронний ресурс] / Міжнародна федерація бухгалтерів ; Аудиторська палата України. – К., 2016. – Режим доступу: http://www.apu.com.ua/attachments/article/290/Audit_2015_1_all.pdf. – Назва з екрану
3. Оценка стоимости предприятия (бизнеса) / [Грязнова А. Г., Федотова М. А., Эскиндаров М. А., Тазихина Т. В., Иванова Е. Н., Щербакова О. Н.]. – М.: НТЕРРЕКЛАМА, 2003. – 544 с.
4. Плаксієнко В. Я. Обліково-інформаційне забезпечення діагностики монетарних активів суб'єктів агробізнесу / В. Я. Плаксієнко, І. М. Назаренко // Науково-методичні основи розвитку обліково-аналітичної системи України в умовах глобалізації економіки: [колективна монографія] / За заг. ред. Т. Г. Маренич. – Харків: Вид-во «Смугаста типографія», 2017. – С. 166 – 183.

5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 10.08.2000р. № 193. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00> – Назва з екрану.

6. Про затвердження Методичних рекомендацій з перевірки порівнянності показників фінансової звітності [Електронний ресурс]: Затв. Наказом Міністерства Фінансів України від 11.04.2013 № 476 – Режим доступу: <https://zakon.help/law/476/edition15.04.2014/page1> - Назва з екрану.

7. Проскуріна Н. М. Якість аудиторських послуг в Україні: реалії та перспективи / Н. М. Проскуріна, В. П. Коваленко // Економічний часопис – XXI. – 2010. – № 9–10. – С. 53–57.

8. Рубітель О. Ю., Проскуріна Н. М. Організація і методика документального забезпечення аудиту фінансової звітності в системі корпоративного управління. Науково-практичний посібник / О. Ю. Рубітель, Н. М. Проскуріна; За ред. проф. Н. М. Проскуріної. – Запоріжжя: Друкарський салон «Сім Сору», 2015. – 212 с.

REFERENCES:

1. Gerasimovich A. M. (2015) Ekonomichna sutnist gospodarskih operatsiy yak osnova oblikovogo rozmezhuвання monetarnih i nemonetarnih aktiviv [Economic meaning of transactions as the basis for distinguishing between monetary and non-monetary assets in accounting], Naukoviy visnik Natsionalnoyi akademiyi statistiki, obliku ta auditu, no 3, pp. 86 – 91.

2. International Federation of Accountants; Audit Chamber of Ukraine (2015) «Handbook of international quality control, auditing, review, other assurance and related services pronouncements», available at: http://www.apu.com.ua/attachments/article/290/Audit_2015_1_all.pdf.

3. Gryasnova A. G, Fedotova M. A, Eskinarov M. A, Tazikhina T. V., Ivanova E. N., Shcherbakova O. N. (2003) Otsenka stoimosti predpriyatiya

(biznesa) [Estimation of the value of the enterprise (business)], Moskva, NTERREKLAMA. (in Russian).

4. Plaksienko V. Ya. and Nazarenko I. M. (2017) Oblikovo-informatsiyne zabezpechennya diagnostiki monetarnih aktiviv sub'ektiv agrobiznesu [Accounting and information provision of diagnostics of monetary assets of subjects of agribusiness]. Naukovo-metodichni osnovi rozvitku oblikovo-analitichnoyi sistemi ukrayini v umovah globalizatsiyi ekonomiki–Scientific and methodological bases of development of the accounting and analytical system of Ukraine in the conditions of globalization of the economy. Kharkiv, «Smuhasta typohrafiia», pp.166 – 183. (in Ukrainian).

5. The Ministry of Finance of Ukraine (2000) «Order of the Ministry of Finance of Ukraine «On the Approval (Standard) 21 Influence of changes in exchange rates», available at : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00>.

6. The Ministry of Finance of Ukraine (2013) «Order of the Ministry of Finance of Ukraine «On the approval of Methodological Recommendations on the verification of comparability of financial reporting indicators», available at: <https://zakon.help/law/476/edition15.04.2014/page1>.

7. Proskurin N. M. and Kovalenko V. P. (2010) Yakist audytorskykh posluh v Ukraini: realii ta perspektyvy [Quality of auditing services in Ukraine: realities and perspective], Ekonomichnyi chasopys – XXI, no 9-10, pp. 53–57.

8. Rubitel O. Yu. and Proskurina N. M. (2015) Orhanizatsiia i metodyka dokumentalnoho zabezpechennia audytu finansovoi zvitnosti v systemi korporatyvnoho upravlinnia [The organization and methodology of documentary audit of financial reporting in the system of corporate governance], Zaporizhzhia, Drukarskyi salon «Sim Soru». (in Ukrainian).

Nazarenko I. M.

Doctor of economic sciences,
Associate Professor of Department of economic control and audit
Sumy National Agrarian University

FEATURES OF THE MONETARY (MIXED) ASSETS AUDIT OF AN ENTERPRISE

The article deals with the features of the monetary (mixed) assets audit. Monetary assets are proved to fulfill an important functional mission in the financial and business activities of an enterprise. The priority is given to the issue of improving the approaches to the organization of financial management. A monetary component of business entities' assets is emphasized. Practical implementation of the above-mentioned approaches will ensure a clear identification of tactical and strategic managerial initiatives, considering the challenges of the market economy. Thus, the configuration of the financial management information base should be grounded on the financial information verified by an independent auditor. The audit will provide the management with a reliable information resource to create a platform for analyzing the indicators of the monetary assets use (including mixed assets), indicators of the performance, modeling perspective strategies for managing the assets' component, developing the subject of entrepreneurship, laying the ground for creating, multiplying and enriching the managerial process opportunities.

The study proves that the audit strategy should be based on an integrated interaction of the most effective methods, techniques, and audit procedures. Definition of the purpose and identification of interconnected priority tasks of the audit research has been substantiated to be an important feature in modeling the strategy of the monetary assets audit (including mixed assets). Application of a clearly modeled audit strategy for the monetary assets (including mixed assets), a structured plan, and a verification program will allow an audit to be carried out in a

qualitative way and display accurate information about the assets' component in the auditor's final documentation.